ՆՈՐ-ԴԱՐ

№ 123 ՔՍԱՆԵՐՈՐԴ ՏԱՐԻ Չարաթ, 12 Յուլիսի 1903 Չարաթ, 12 Յուլիսի, ՔՍԱՆԵՐՈՐԴ ՏԱՐԻ № 123

Տարեկան 10 րուբ., վեց ամիսը՝ 6 րուբլի, երեք ամիսը 3 ր. 50 կոպ., մէկ՝ (Թիֆլիսում) 1 ր., հասով 5 կ. Բաժանորդ կն գրւում միմիայն խմբագրատանը՝ Դաւիդով.փողոց, № 5.

Խմբագրութեան հասցէն՝ Тифлисъ, Редакція «Норъ-Даръ» կամ Tiflis, Rédaction «Nor-Dar»

Խմբագրութիւնը բաց է ամեն օր (բացի մօն օրերից) ժամը 9-ից մինչև 2-ը։ Յայտարարութիւնների ընդունւում են ամեն լեզուներով Յայտարարութիւնների բառին 2 կ., թեկամների համար կրկնապաիկ

ԱՊԱՀՈՎԱԳՐՈՒԹԻՒՆ

ՄԻՆՉԵՒ ԿԵԱՆՔԻ ՎԵՐՋԸ

ԱՅՆ ԴԺԲԱՂԴՈՒԹԻՒՆՆԵՐԻՑ,

ՈՐՈՆՔ ՊԱՏԱՀՈՒՄ ԵՆ ԵՐԿԱԹՈՒՂԻՆԵՐԻ ԵՒ ՇՈՓԵՆԱԻԵՐԻ ՎՐԱՅ

կատարւում է «Ռոսսիա» Ընկերութեան Վարչութեան մէջ (С.-Петербургъ, Морская, 37) Ընկերութեան Թիֆլիսի բաժանմունքում (Сергіевская ул., № 6) և բոլոր գործակալների մօտ Կայսրութեան քաղաքներում։

(197) 6—2

Միքայէլ Յովհաննիսեան, իւր եղբայրները, քոյրը և տարօնները յաւէտ սրտի յայտնում են ազգականներին և բարեկամներին առաջիններն իրենց թանկագին մօր և վերջիններն իրենց սիրեցեալ սկեսրոջ՝

ՈՎՍԱՆՆԱ ՅՈՎՀԱՆՆԻՍԵԱՆԻ

մահը։ Ամփիոքը շաբաթ, յուլիսի 12-ին, երեկոյեան ժամը 7½-ին։ Յուղարկաւորութիւնը տեղի կունենայ կիրակի, յուլիսի 13-ին, առաւօտեան ժամը 10 ին, տեղական տնից (Հալաթար, Մոխէևսկայա փող., Պակրովսկի զօրանոցի մօտ) դէպի Էչմիածնեցոց եկեղեցին և այնտեղից դէպի Խօջիվանքի գերեզմանատունը 3—3

Ի

ԲՈՎԱՆԴԱԿՈՒԹԻՒՆ

—

Առաջնորդող.—Թիֆլ. անցքեր չորեքշաբթի անմիջ հետևանքները։

Քրոնիկոն.—Լուրեր։

Մեզ գրում են.—Շուշուց։

Կ. Պոլսի հայ թերթերից։

Մամուլի շուրջը։

Լ. Ն. Տոլստոյի նամակներից և թղթերից։

Քաղաքական.—Դերմանիան պապի բնաւրեմեան գործում։ Կանացի ազգութիւնը Վատիկանում։ Պորտուգալիայի սուլթ. Լևոն XIII ը և «Յ» թիւը։ Հակառակութեան ցոյցեր անգլիայում։

«Նոր-Դար» ի հեռագրներ։

Քանաւորական.—Էլման էկան.

Տեղեկատու։

Յայտարարութիւններ։

Թիֆլիս, 11 յուլիսի 1930 թ.

ԹԵԹԵՒ ԱՆՁՆՈՒԶՈՒԹԻՒՆՆԵՐԻ ԱՆՄԵՂ ՀԵՏԵՒԱՆՔՆԵՐԸ

—

Կայծակ, երկրաշարժ, հրաբխային արտավիժումն, ջրերի յորդումները, երաշտութիւն և այլն, դրանք բնութեան պատուհասներն, են որոնք երբեմն-երբեմն, երկրագնդի այս կամ այն մասում պայթում են մարդկութեան գլխին, ահագին կոտորածներ անում և բազմաթիւ անմեղներ րոպէների անժամանակ գերեզման տանում։ Դրանք բնութեան արհաւիրքներն են, նրա անզուսպ տարերքի կատաղի քմահաճոյքները, որոնց դէմ զգուշանալ, կռուել, նրա հարուածներն յետ դարձնել անկարելի է, մարդկային սահմանափակ կարողութիւնից վեր է։ Նա ընկճում, ևնթարկում է դրանց, տալիս է բազմաթիւ զոհեր, անկարող լինելով իրեն պաշտպանելու անակնկալ հարուածների դէմ։ Դա նրա ճակատագիրն է, որից մի տատ պակասեցնել կամ աւելացնել նա բացարձակապէս անկարող է։

Իսկ ինչ տեսն տալ այն պատճառներին, այն չարաբաստիկ դէպքերին, որոնք, չատ տեսակ լինելով ճակատագրական ու անխուսափելի լինելուց, առաջանում են ռովորական, ամենապարզ պատճառներից և որոնց կորստաբեր հետևանքներից ազատ լինելու համար հարկաւոր է լինել փորը ինչ խոհեմ, հեռատես ու դրսեվնական։ Ընդունակ լինել առօրեայ կեանքի այդ տարրական պահանջները կատարելու, ունենալ անցեալի փորձերից օգտուելու ամենաշնչին յանկութիւն, նշանակում է տարուայ ընթացքում հազարաւոր հոգիներ ազատել անտեղի մահից, նշանակում է դիմագրաւել ռովորական այնպիսի պատուհասների, որոնք կարող էին միանգամայն անհետևանք անցնել, ոչ մի սխալ հետք չթողնել, մինչդեռ՝ հակառակ պարագայում՝ բազմաթիւ անպարտ արարածների յաւիտենական կորըստի պատճառ են դառնում։

Խօսքը «Գնստր-Առաջին» չոգենաւի Վոլգայի ջրերում հրդեհուելու մասին է։ 200—300 ճանապարհորդներ, վաճառականին ունեցավով նաւային ընկերութեան խոհեմութեան, նրա իւր պաշտօնի վերաբերմամբ ունեցած վերաբերմունքի վրայ, իրենց կեանքը յանձնում են մի նաւի, փորձանքի ենթակայ լինելու մասին ամենափոքրիկ տարակոյս անդամ չունենալով։ Եւ մինչդեռ չոգենաւի վրայ գտնուող իւրաքանչիւրը ճանապարհորդ մտքով պատրաստ էր դէպի իր ճանապարհորդութեան նպատակատեղին հասնելու մասին, ահա, տախտակամածի վրայ գլուխը վշտով լեցուն տակերը բռնկում են և վայրկենապէս բոցավառում ամբողջ շոգենաւը։ Ողը լցւում է կատաղ, երեխաների ու տղամարդկանց կոկորդներից արձակուած գժոխային աղաղակներով, օգնութիւն, ազատեցէք ձայները շփոթեցնում են ամենատարրերներին անգամ և տիրապետող ընդհանուր սոսկալի իրարանցումը ժամանակ չատերը պոն են տալիս բոցերին, իսկ նրանցից ազատուղները գտնում են գնտրյորդոնց ալքերին։ Տեսարանը սարսափելի է։ վերը վրակ, ներքևը՝ ջուր։ ընտրութիւնը խոշնեում է գժրաղդ զոհերին, որ կողմը կամենում ես գնա, հետևանքը մեննայն է—անխուսափելի մահ։

Ինչ անուն տալ այդ ագէտին. դասել այն սովորական անհնիկալ փորձանքների շարքը, համաձայնել, թէ այդ այդպէս էլ պէտք է պատահէր. ընդունել, որ ոչ մի ելք չկար նախ այդ փորձանքն տեսանել չէր բերելու, իսկ պատահելուց յետոյ, գոնէ ձեռք առնելու այնպիսի մի ջոյներ, որոնցով հնարաւոր լինէր զոհերի թիւը կարելի եղածի չափ նուազեցնել։ Ժխտւար թէ կարելի լինի այդպիսի չքմեղանքների ու արկածայումների հետ համաձայնել։ Ժխտւար է, ասում ենք, այդ պատճառաբանութիւնները դատապարտելի համարել, որովհետև չոգենաւային ընկերութիւնը իւր տարրերների փորձառութեամբ պէտք է վաղուց ուշադրութեան առած լինէր նման պատահարներ, ուրիմն և պատրաստ գտնուէր նրանց դէմ կռուելու համար։ Նա պարտաւոր էր անպատճառ դիտնալ, որ վուշը (գետնատ) ինչպէս նաև խոտը, գարմանը նոյնպէս պատկանում են դիւրավառ նիւթերի շարքին, մանաւանդ յուլիսեան արեգակի այրող ճառագայթների տակ։ Ուրիմն կամ այդ բոլոր չպէտք է վերցնէր և կամ այդքան լծուով ճանապարհորդների, իսկ եթէ մէկի կամ միւսի յետ ձգելը հակառակում էր ընկերութեան շահերին, այդ դէպքում, նա պարտաւոր էր միջոցներ ձեռք առնել իւր չոգենաւի վրայ գտնուած այդ տեսակ նիւթերը անվտանգ դարձնելու, նրանց առանձնացնելու։ Նաւային պարտաւորութիւնը, վաճառականի ունեցավով նաւային ընկերութեան խոհեմութեան, նրա իւր պաշտօնի վերաբերմամբ ունեցած վերաբերմունքի վրայ, իրենց կեանքը յանձնումն են մի նաւի, փորձանքի ենթակայ լինելու մասին ամենափոքրիկ տարակոյս անդամ չունենալով։ Եւ մինչդեռ չոգենաւի վրայ գտնուող իւրաքանչիւրը ճանապարհորդ մտքով պատրաստ էր դէպի իր ճանապարհորդութեան նպատակատեղին հասնելու մասին, ահա, տախտակամածի վրայ գլուխը վշտով լեցուն տակերը բռնկում են և վայրկենապէս բոցավառում ամբողջ չոգենաւը։ Ողը լցւում է կատաղ, երեխաների ու տղամարդկանց կոկորդներից արձակուած գժոխային աղաղակներով, օգնութիւն, ազատեցէք ձայները շփոթեցնում են ամենատարրերներին անգամ և տիրապետող ընդհանուր սոսկալի իրարանցումը ժամանակ չատերը պոն են տալիս բոցերին, իսկ նրանցից ազատուղները գտնում են գնտրյորդոնց ալքերին։ Տեսարանը սարսափելի է։ վերը վրակ, ներքևը՝ ջուր։ ընտրութիւնը խոշնեում է գժրաղդ զոհերին, որ կողմը կամենում ես գնա, հետևանքը մեննայն է—անխուսափելի մահ։

Ինչ անուն տալ այդ ագէտին. դասել այն սովորական անհնիկալ փորձանքների շարքը, համաձայնել, թէ այդ այդպէս էլ պէտք է պատահէր. ընդունել, որ ոչ մի ելք չկար նախ այդ փորձանքն տեսանել չէր բերելու, իսկ պատահելուց յետոյ, գոնէ ձեռք առնելու այնպիսի մի ջոյներ, որոնցով հնարաւոր լինէր զոհերի թիւը կարելի եղածի չափ նուազեցնել։ Ժխտւար թէ կարելի լինի այդպիսի չքմեղանքների ու արկածայումների հետ համաձայնել։ Ժխտւար է, ասում ենք, այդ պատճառաբանութիւնները դատապարտելի համարել, որովհետև չոգենաւային ընկերութիւնը իւր տարրերների փորձառութեամբ պէտք է վաղուց ուշադրութեան առած լինէր նման պատահարներ, ուրիմն և պատրաստ գտնուէր նրանց դէմ կռուելու համար։ Նա պարտաւոր էր անպատճառ դիտնալ, որ վուշը (գետնատ) ինչպէս նաև խոտը, գարմանը նոյնպէս պատկանում են դիւրավառ նիւթերի շարքին, մանաւանդ յուլիսեան արեգակի այրող ճառագայթների տակ։ Ուրիմն կամ այդ բոլոր չպէտք է վերցնէր և կամ այդքան լծուով ճանապարհորդների, իսկ եթէ մէկի կամ միւսի յետ ձգելը հակառակում էր ընկերութեան շահերին, այդ դէպքում, նա պարտաւոր էր միջոցներ ձեռք առնել իւր չոգենաւի վրայ գտնուած այդ տեսակ նիւթերը անվտանգ դարձնելու, նրանց առանձնացնելու։ Նաւային վարչութիւնը ոչ մի յանցանք չունի այդ *(մեզնից անզգուշութիւնների)* տեսակ աղէտի վերաբերմամբ. դրանք մարդկային սակաւ բնաւորութեան յատուկ պակասութիւններ են։ Այդ յանցանքը ճանապարհորդինն է. նրանք ինչու են ճանապարհորդում և բրենց անձը այդ տեսակ վտանգների ենթարկում, մինչդեռ կարող են իրենց տեղում հանգիստ նստել։

Մարդկային այդ *(մեզնից անզգուշութիւնների)* և մարդկային սովորական անհնազանդութիւնը քանի-քանի հազարաւոր մարդկային զոհեր են տարել թատրոնական սրահներում, խաղատ հիմքերի վրայ կանգնեցուած կամուրջների և անհմուտ ձեռքով ուղղուած երկաթուղու գնացքների վրայ։ Եւ դեռ ոչքան երկար պէտք չարաբաստիկ այդ տեսակ զոհաբերութիւնների շարքը, քանի դեռ կան ու գործում են մարդկային այդ *անմեղ անզգուշութիւնները*։

ՎՐԻՊԱԿ։ «Նոր-Դար» ի նախնիմ աց (№ 122) համարի առաջին երեսի վերջին տողերը տպարանի չնորհիւ սխալ և անհասկանալի է. պէտք կարդալ. «...իրը կարդինալը ճանապարհին հանդիպի մահապարտի, որին տանում են պէտի կախաղան, նա ազատում է մահուան պատժից։

Մտեղծոցի պատճառով երկուշաբթի յուլիսի 14-ին տպարանում չեն գանում. հետեւապար «Նոր-Դար»-ի առաջիկայ համարը լոյս կտեսնի յուլիսի 16-ին, չորեքշաբթի օրը։

ՔՐՈՆԻԿՈՆ

Թերթիս սոյն համարի հեռագրական բաժնում տպագրւած է առաւ գործադրութեան մը հեռագիրը Բագուի, Բալախանու, Բրթի-հնչքերի, Սև և Սպիտակ քաղաքների գործարանների, արհեստանոցների, տպարանների, արհամարհանոցների, արդուզարդի արհեստանոցների և մասնաւոր ընկերութեանց բանւորների պահպանելի մասին։

— Ս. Էչմիածնից ստացած ձայներից երեւում է, որ տղեսը ծայրագոյն բշխանութիւնը ժամերը է ձօն տպագրական գործադրութեան, որ մոր տպագրական գործարանը գտնւելու է ամբողջովին առնել, գոնէ բաւականաչափ լծելիւացնել ու նուազ կորստաբեր դարձնել այն։

Այս բոլորը կարելի էր անել հնարաւոր վարչութեան հնարաւոր էր, պահանջած հսկողութիւնն գործ դնելով, այդ ամենը իւր ժամանակին տղալ ու ամեն րոպէ ձեռքի տակ պատրաստի ունենալ։ Բայց նա չի ասել, որովհետև չի հասկացել լծէ վուշը կարող է տրդհուել, և 200—300 մարդ մնում է նրան պատուհասի մէջտեղը, որովհետև նաւը չի ունեցել պատրաստութեան եղած լծուով հնարաւոր և տրշէջ մարքինաներ։

Ընչուշտ, նաւային վարչութիւնը ոչ մի յանցանք չունի այդ *(մեզնից անզգուշութիւնների)* տեսակ աղէտի վերաբերմամբ. դրանք մարդկային սակաւ բնաւորութեան յատուկ պակասութիւններ են։ Այդ յանցանքը ճանապարհորդինն է. նրանք ինչու են ճանապարհորդում և բրենց անձը այդ տեսակ վտանգների ենթարկում, մինչդեռ կարող են իրենց տեղում հանգիստ նստել։

Մարդկային այդ *(մեզնից անզգուշութիւնների)* և մարդկային սովորական անհնազանդութիւնը քանի-քանի հազարաւոր մարդկային զոհեր են տարել թատրոնական սրահներում, խաղատ հիմքերի վրայ կանգնեցուած կամուրջների և անհմուտ ձեռքով ուղղուած երկաթուղու գնացքների վրայ։ Եւ դեռ ոչքան երկար պէտք չարաբաստիկ այդ տեսակ զոհաբերութիւնների շարքը, քանի դեռ կան ու գործում են մարդկային այդ *անմեղ անզգուշութիւնները*։

Վերեւում ասինք, որ Թիֆլիսում հայ երիտասարդ Ե. Ն.-ի 16 տարեկան աղջկայ հետ մօտիկ յարաբերութիւններ է հաստատում մի հայաթոս խուրք երիտասարդ, խաբում է նրան, ասելով, թէ ինքը հարուստ վաճառական է Քիւրդամիր կայարանում, ուր համոզում է նրան գնալ իւր հետ միասին, ապագայում պսակուելու համար։ Աղջիկը հաւատալով, որ նա հայ է, համաձայնում է և նրա հետ ծնողներից ծածուկ գնում է Քիւրդամիր, ուր մնում է 9 օր, բայց յանկարծ իմանալով որ իւր ապագայ ամուսինը խուրք է, ուզում է փախչել։ Թիւրքը դիմադրում է, բայց տեղական հայ երիտասարդները աղջկան խլում են նրա ձեռքից։ Այդ հայ երիտասարդներից մէկն այժմ ամուսնանում է յիշեալ աղջկայ հետ։

— Թիֆլիսի ֆունիկուլիորի ակցիոներական ընդհանուր ընկերութիւնը մտադիր է մօտիկ ապագայում ձեռնարկել ֆունիկուլիորի կառուցման աշխատանքներին։ Ընկերութիւնը, պայմանագրի զօրութեամբ, քաղաքային վարչութեանը պիտի ներկայացնէ իւր կապիտալն 50,000 ր., որից 1000 ր. ներկայացրել են առաջ, իսկ մնացած 49,000 ր. ներկայացրեց յուլիսի 10-ին։

— Ինչպես որ ասացի, ես չէի ուզում ձեզ ասել, որովհետև գիտեի, որ դուք ինձ չեք հավատա, ինչպես որ չհավատացիք ինձ այն ժամանակ, երբ ես ասում էի, որ Ռուսաստանում ոչ մի հեղափոխություն չի լինի, որովհետև ժողովուրդը չի ուզում հեղափոխություն, որովհետև ժողովուրդը գոհ է իր վիճակից, որովհետև ժողովուրդը ոչ մի բանի կարիք չունի, բացի հանգստություն

ՀԱՅԿԱԿԱՆ ՀԱՐՑԵՐ

ՄԵՐ ՀԱՐԿԱՎՈՐՆԵՐԸ

Ինչպես հայտնի է մեր ընթերցողներին, Ռուսաստանի հայ հասարակական գործիչների մի խումբ, որոնց մեջ կան նաև մեր խմբագրության անդամներ, ձեռնարկել է հրատարակել հայ հարկավորների մասին մի հատուկ գրքույկ, որի նպատակն է լինելու ցույց տալ, թե ինչպիսի հարկեր են դրված հայ հարկավորների վրա, ինչպիսի պայմանների տակ են նրանք ստիպված հարկերը վճարել, ինչպիսի հարկահանական եղանակներ են գործադրվում հարկերը գանձելու ժամանակ, ինչպիսի հարկահանական չարաշահություններ են կատարվում հարկերը գանձելու ժամանակ և այլն։ Գրքույկի նպատակն է լինելու նաև ցույց տալ, թե ինչպիսի փոփոխություններ են անհրաժեշտ հարկերի գանձման կարգի մեջ, որպեսզի հարկերը գանձելու ժամանակ հարկավորները չենթարկվեն ավելորդ անհանգստությունների և ոտնձգությունների։

Գրքույկի հրատարակության համար անհրաժեշտ գումարը հավաքվում է բարեսիրտ անձանց նվիրատվություններից։ Մինչև այժմ հավաքվել է 17—19 ռուբլի, որոնց մեջ 3 ռուբլի նվիրել է Ն. Ն. Ռ-ի հանձնախումբը Նոր Նախիջևանում։

Այս առթիվ մեզ խնդրել են հայտնել, որ նվիրատվությունները ստանում են Թիֆլիսում՝ Ալեքսանդրովյան պողոտա, Ազգային գրադարանում, Ռուսաստանի հայ հասարակական գործիչների ընկերության գրասենյակում։

Ընդհանուր հավաքի ցուցակը կտպագրվի «Դրոշակի» հաջորդ համարներից մեկում։

ՀԱՅԿԱԿԱՆ ՀԱՐՑԵՐ

ՀԱՐԿԱՎՈՐՆԵՐԻ ՀԱՐԿԵՐԸ

Ինչպես հայտնի է մեր ընթերցողներին, Ռուսաստանի հայ հասարակական գործիչների մի խումբ, որոնց մեջ կան նաև մեր խմբագրության անդամներ, ձեռնարկել է հրատարակել հայ հարկավորների մասին մի հատուկ գրքույկ, որի նպատակն է լինելու ցույց տալ, թե ինչպիսի հարկեր են դրված հայ հարկավորների վրա, ինչպիսի պայմանների տակ են նրանք ստիպված հարկերը վճարել, ինչպիսի հարկահանական եղանակներ են գործադրվում հարկերը գանձելու ժամանակ, ինչպիսի հարկահանական չարաշահություններ են կատարվում հարկերը գանձելու ժամանակ և այլն։ Գրքույկի նպատակն է լինելու նաև ցույց տալ, թե ինչպիսի փոփոխություններ են անհրաժեշտ հարկերի գանձման կարգի մեջ, որպեսզի հարկերը գանձելու ժամանակ հարկավորները չենթարկվեն ավելորդ անհանգստությունների և ոտնձգությունների։

Գրքույկի հրատարակության համար անհրաժեշտ գումարը հավաքվում է բարեսիրտ անձանց նվիրատվություններից։ Մինչև այժմ հավաքվել է 17—19 ռուբլի, որոնց մեջ 3 ռուբլի նվիրել է Ն. Ն. Ռ-ի հանձնախումբը Նոր Նախիջևանում։

Այս առթիվ մեզ խնդրել են հայտնել, որ նվիրատվությունները ստանում են Թիֆլիսում՝ Ալեքսանդրովյան պողոտա, Ազգային գրադարանում, Ռուսաստանի հայ հասարակական գործիչների ընկերության գրասենյակում։

Ընդհանուր հավաքի ցուցակը կտպագրվի «Դրոշակի» հաջորդ համարներից մեկում։

ՀԱՅԿԱԿԱՆ ՀԱՐՑԵՐ

ՀԱՐԿԱՎՈՐՆԵՐԻ ՀԱՐԿԵՐԸ

Ինչպես հայտնի է մեր ընթերցողներին, Ռուսաստանի հայ հասարակական գործիչների մի խումբ, որոնց մեջ կան նաև մեր խմբագրության անդամներ, ձեռնարկել է հրատարակել հայ հարկավորների մասին մի հատուկ գրքույկ, որի նպատակն է լինելու ցույց տալ, թե ինչպիսի հարկեր են դրված հայ հարկավորների վրա, ինչպիսի պայմանների տակ են նրանք ստիպված հարկերը վճարել, ինչպիսի հարկահանական եղանակներ են գործադրվում հարկերը գանձելու ժամանակ, ինչպիսի հարկահանական չարաշահություններ են կատարվում հարկերը գանձելու ժամանակ և այլն։ Գրքույկի նպատակն է լինելու նաև ցույց տալ, թե ինչպիսի փոփոխություններ են անհրաժեշտ հարկերի գանձման կարգի մեջ, որպեսզի հարկերը գանձելու ժամանակ հարկավորները չենթարկվեն ավելորդ անհանգստությունների և ոտնձգությունների։

Գրքույկի հրատարակության համար անհրաժեշտ գումարը հավաքվում է բարեսիրտ անձանց նվիրատվություններից։ Մինչև այժմ հավաքվել է 17—19 ռուբլի, որոնց մեջ 3 ռուբլի նվիրել է Ն. Ն. Ռ-ի հանձնախումբը Նոր Նախիջևանում։

Այս առթիվ մեզ խնդրել են հայտնել, որ նվիրատվությունները ստանում են Թիֆլիսում՝ Ալեքսանդրովյան պողոտա, Ազգային գրադարանում, Ռուսաստանի հայ հասարակական գործիչների ընկերության գրասենյակում։

Ընդհանուր հավաքի ցուցակը կտպագրվի «Դրոշակի» հաջորդ համարներից մեկում։

ՀԱՅԿԱԿԱՆ ՀԱՐՑԵՐ

ՀԱՐԿԱՎՈՐՆԵՐԻ ՀԱՐԿԵՐԸ

Ինչպես հայտնի է մեր ընթերցողներին, Ռուսաստանի հայ հասարակական գործիչների մի խումբ, որոնց մեջ կան նաև մեր խմբագրության անդամներ, ձեռնարկել է հրատարակել հայ հարկավորների մասին մի հատուկ գրքույկ, որի նպատակն է լինելու ցույց տալ, թե ինչպիսի հարկեր են դրված հայ հարկավորների վրա, ինչպիսի պայմանների տակ են նրանք ստիպված հարկերը վճարել, ինչպիսի հարկահանական եղանակներ են գործադրվում հարկերը գանձելու ժամանակ, ինչպիսի հարկահանական չարաշահություններ են կատարվում հարկերը գանձելու ժամանակ և այլն։ Գրքույկի նպատակն է լինելու նաև ցույց տալ, թե ինչպիսի փոփոխություններ են անհրաժեշտ հարկերի գանձման կարգի մեջ, որպեսզի հարկերը գանձելու ժամանակ հարկավորները չենթարկվեն ավելորդ անհանգստությունների և ոտնձգությունների։

Գրքույկի հրատարակության համար անհրաժեշտ գումարը հավաքվում է բարեսիրտ անձանց նվիրատվություններից։ Մինչև այժմ հավաքվել է 17—19 ռուբլի, որոնց մեջ 3 ռուբլի նվիրել է Ն. Ն. Ռ-ի հանձնախումբը Նոր Նախիջևանում։

Այս առթիվ մեզ խնդրել են հայտնել, որ նվիրատվությունները ստանում են Թիֆլիսում՝ Ալեքսանդրովյան պողոտա, Ազգային գրադարանում, Ռուսաստանի հայ հասարակական գործիչների ընկերության գրասենյակում։

Ընդհանուր հավաքի ցուցակը կտպագրվի «Դրոշակի» հաջորդ համարներից մեկում։

ՊՈՒՏՅՈՆԻ

ՀԱՅ ԴԱՏԱՎՈՐԱԿԱՆ ՎԱՃԱՌ ԴԱՎԱՆՈՒԹՅԱՆ

Թիֆլիս. Է. Ա.

Ուրախ եմ, որ Ձեզ հաջողվել է ազատել ձեր ցեղակից մի անմեղ մարդու ազատության զրկելուց։ Ուրախ եմ, որ Ձեր ջանքերը պսակվեցին հաջողությամբ։ Ուրախ եմ, որ Ձեր ջանքերի շնորհիվ մի անմեղ մարդ ազատվեց ավելորդ տանջանքներից։ Ուրախ եմ, որ Ձեր ջանքերի շնորհիվ մի անմեղ մարդ ազատվեց ավելորդ տանջանքներից։ Ուրախ եմ, որ Ձեր ջանքերի շնորհիվ մի անմեղ մարդ ազատվեց ավելորդ տանջանքներից։

ՀԱՅ ԴԱՏԱՎՈՐԱԿԱՆ ՎԱՃԱՌ ԴԱՎԱՆՈՒԹՅԱՆ

Թիֆլիս. Է. Ա.

Ուրախ եմ, որ Ձեզ հաջողվել է ազատել ձեր ցեղակից մի անմեղ մարդու ազատության զրկելուց։ Ուրախ եմ, որ Ձեր ջանքերը պսակվեցին հաջողությամբ։ Ուրախ եմ, որ Ձեր ջանքերի շնորհիվ մի անմեղ մարդ ազատվեց ավելորդ տանջանքներից։ Ուրախ եմ, որ Ձեր ջանքերի շնորհիվ մի անմեղ մարդ ազատվեց ավելորդ տանջանքներից։ Ուրախ եմ, որ Ձեր ջանքերի շնորհիվ մի անմեղ մարդ ազատվեց ավելորդ տանջանքներից։

ՀԱՅ ԴԱՏԱՎՈՐԱԿԱՆ ՎԱՃԱՌ ԴԱՎԱՆՈՒԹՅԱՆ

Թիֆլիս. Է. Ա.

Ուրախ եմ, որ Ձեզ հաջողվել է ազատել ձեր ցեղակից մի անմեղ մարդու ազատության զրկելուց։ Ուրախ եմ, որ Ձեր ջանքերը պսակվեցին հաջողությամբ։ Ուրախ եմ, որ Ձեր ջանքերի շնորհիվ մի անմեղ մարդ ազատվեց ավելորդ տանջանքներից։ Ուրախ եմ, որ Ձեր ջանքերի շնորհիվ մի անմեղ մարդ ազատվեց ավելորդ տանջանքներից։ Ուրախ եմ, որ Ձեր ջանքերի շնորհիվ մի անմեղ մարդ ազատվեց ավելորդ տանջանքներից։

ՀԱՅ ԴԱՏԱՎՈՐԱԿԱՆ ՎԱՃԱՌ ԴԱՎԱՆՈՒԹՅԱՆ

Թիֆլիս. Է. Ա.

Ուրախ եմ, որ Ձեզ հաջողվել է ազատել ձեր ցեղակից մի անմեղ մարդու ազատության զրկելուց։ Ուրախ եմ, որ Ձեր ջանքերը պսակվեցին հաջողությամբ։ Ուրախ եմ, որ Ձեր ջանքերի շնորհիվ մի անմեղ մարդ ազատվեց ավելորդ տանջանքներից։ Ուրախ եմ, որ Ձեր ջանքերի շնորհիվ մի անմեղ մարդ ազատվեց ավելորդ տանջանքներից։ Ուրախ եմ, որ Ձեր ջանքերի շնորհիվ մի անմեղ մարդ ազատվեց ավելորդ տանջանքներից։

ՀԱՅ ԴԱՏԱՎՈՐԱԿԱՆ ՎԱՃԱՌ ԴԱՎԱՆՈՒԹՅԱՆ

Թիֆլիս. Է. Ա.

Ուրախ եմ, որ Ձեզ հաջողվել է ազատել ձեր ցեղակից մի անմեղ մարդու ազատության զրկելուց։ Ուրախ եմ, որ Ձեր ջանքերը պսակվեցին հաջողությամբ։ Ուրախ եմ, որ Ձեր ջանքերի շնորհիվ մի անմեղ մարդ ազատվեց ավելորդ տանջանքներից։ Ուրախ եմ, որ Ձեր ջանքերի շնորհիվ մի անմեղ մարդ ազատվեց ավելորդ տանջանքներից։ Ուրախ եմ, որ Ձեր ջանքերի շնորհիվ մի անմեղ մարդ ազատվեց ավելորդ տանջանքներից։

ՀԱՅ ԴԱՏԱՎՈՐԱԿԱՆ ՎԱՃԱՌ ԴԱՎԱՆՈՒԹՅԱՆ

Թիֆլիս. Է. Ա.

Ուրախ եմ, որ Ձեզ հաջողվել է ազատել ձեր ցեղակից մի անմեղ մարդու ազատության զրկելուց։ Ուրախ եմ, որ Ձեր ջանքերը պսակվեցին հաջողությամբ։ Ուրախ եմ, որ Ձեր ջանքերի շնորհիվ մի անմեղ մարդ ազատվեց ավելորդ տանջանքներից։ Ուրախ եմ, որ Ձեր ջանքերի շնորհիվ մի անմեղ մարդ ազատվեց ավելորդ տանջանքներից։ Ուրախ եմ, որ Ձեր ջանքերի շնորհիվ մի անմեղ մարդ ազատվեց ավելորդ տանջանքներից։

Բազում երկաթուղու արհեստանոցների բանուորների գործադուլը, որի պատճառով ապրանքատար գնացքների երթևեկութիւնը դադարեցրած է։ Ներկայումս Բազում և Բալախանում չեն բանում բոլոր գործարանները, տպարվէյները, տպարանները, մասնաւոր ընկերութիւններն և արհեստանոցները։ Եկել են փողոցային անկարգութիւնների մի քանի աննշան դէպքեր։ Հարկաւոր է հսկել վինուորական ոյժի միջամտութիւն, որը տեղում բաւականաչափ կայ։

ԼՈՆԴՈՆ. — Ֆրանսիական պատգամաւորների ժողովի ներկայացուցիչների պատուին անգլիական պատգամաւորների ժողովի սեղանատունը տեղի ունեցած ճաշի ժամանակ բոլոր ճառախօսները չեչտում էին անում բարեկամութեան աճումը Անգլիայի և Ֆրանսիայի մէջև և մատնանիշ էին անում, թէ քիչ հիմք կայ կարծելու, որ ապագայում այդ երկու երկրների մէջև կարող են տարաձայնութիւններ ծագել։ Առաւօտեան լրագրներն առաջնորդող յօդուածներում ուրախութիւն են յայտնում այդ ցոյցերի առթիւ և նկատում են, որ այդպիսի բան չի եղել անգլիական պատգամաւորների ժողովի պատմութեան մէջ։

ՀՌՈՄ. —Պապի մարմինը հանդիսաւոր թափորով փոխադրուեց ս. Պետրոսի տաճարը և դրուեց դիակալի վրայ՝ սեղանի առաջ այնպէս, որ վանդակի եռից դուրս են հանուած դէպի տաճար հանգուցեալի ոտները միայն։ Վաղը ժողովրդի համար տաճարը բաց կլինի պապի ոտները համբուրելու։

ԼՈՆԴՈՆ. — Պատգամաւորների ժողով։ Բալֆուրը պատասխանում է իրեն ուղղուած մի հարցապնդումի, թէ իրեն ոչինչ յայտնի չէ ֆրանսիական և սպանիական կառավարութիւնների միջև կնքուած դաշնակցութեան մասին։

Կ. ՊՈԼԻՍ .— «Agence de Constantinople»-ը յայտարարում է, որ սուլթանի առողջութեան անգոհացուցիչ վիճակի մասին արտասահմանում տարածուած տեղեկութիւնները ճիշտ չեն։

ԲՐԻՍՍԷԼ. —«Etoile Belge»-ի ասելով, Լէոպոլդ թագաւորն օգոստոսին մեկնելու է Հաշայա։

ԴՈՒԲԼԻՆ. — Պատասխանելով մաուցուած շատ ուղերձների, թագաւորն ասաց, թէ ինքն ուրախութեամբ իմացել է, որ վերջին ժամանակս իռլանդական ժողովրդի մէջ պարթևել է յուսոյ և ձիոնրէյցութեան ոգին։ Թագաւորի համար երջանկութեան ապրիլ պիտի լինէր, եթէ իր թագաւորութիւնը զուգադիպէ սոցիալական խաղաղութեան և բարգաւաճման նոր դարաշրջի առաւօրի և արդիւնաբերութեան ասպարէզում։

ՎԻՆՆԱ. —«Politische Gorrespondenz»-ի մէջ հրատարակուած է մի գրուցատրութիւն բուլղարական մինիստր-նախագահ Պետրովի հետ Մակեդոնիայի վերաբերմամբ։ Նա ասել է, թէ պատերազմի ամեն մի վտանգ հեռացուած է համարում ինքը և հաւատում է, որ Թուրքիայի և Բուլղարիայի միջև կարելի է անկեղծ համաձայնութիւն կայացնել։ Դորձի այսպիսի դրութեան մէջ գլխաւոր արժանիքը պատկանում է Ռուսիային և Աւստրիային։

ԲԵԼԳՐԱԴ. —Այսօր ֆրանսիական դեսպանը յանձնեց թագաւորին իր հաւատարմաթղթերը։ Թագաւորն ասաց. «դուք բոլորովին առանձին հիմք ունիք յուսալու իմ բարեհաճ ընդունելութեան, որովհետև ներկայացուցիչն էք հանդիսանում Ֆրանսիայի, որը բաց արեց ինձ համար իւր զօրաքանակի շարքերը»։

Այսօր կայացան համայնական ընտրութիւնները։ Բելգրադում յաղթութիւնն ապահովուած է արմատական կուսակցութեան թեկնածուներին։

ՀՌՈՄ. —Կարդինալ Օրեան պատասխանեց Վիլհելմ կայսրի հեռագրին հետևեալ հեռագրով. «Ընդհակառակ եմ ձերդ մեծութիւնից ձեր յայտնած այն ցաւակցութեան համար, որով դուք բարեհաճել էք դիմել սրբազան միաբանութեանս։ Կարդինալները, լաւ տեղեակ լինելով ձերդ մեծութեան և հանդուցեալ քահանայապետի միջև եղած բարի յարաբերութիւններին, այսուհետև ևս կգործեն նոյն ոգով, պահպանելու համար բարեկամական յարաբերութիւնները ս. գահի և կերմանական կայսրութեան միջև»։

Յուլիսի 11-ից

ՍԱՄԱՐԱ.— Նահանգապետը վերադարձաւ Պակրովսկայա գիւղից։ Պարզուել է, հրդեհը առաջացել է անզգուշութիւնից։ Երկու մարդ է այրուել։ Վնասը հասնում է երեք միլիոն րուբլու։ Վնասուղները գլխաւորապէս պահուստագրական ընկերութիւններն ու չտեմարանատէրներ են, նոյնպէս և երկաթուղային ընկերութիւնը։ Քանդուած են 212 տուն, 110 առևտրական կացարան, 7 թէյատուն, 2 հիւրանոց, 2 ուսումնարանական հաստատութիւն, կիչերային ապաստանարանը, 179 հացահատիկի չտեմարան (1,650,000 ռուբ. արժողութեամբ), 11 հատ ապրանքատար լաստեր, բեռնաւորուած մասամբ հացահատիկով և միքանի վագոն։ Ծանձնախմբի տրամադրութեան տակ կայ 6000 ռուբլու նուիրատուութիւն նեղբին գործերի մինիստրութեան կողմից նուիրուած 25000 ռուբլին յանձնուել է յանձնախմբին կարօտեալների մէջ բաժանելու համար։

ՊԵԿԻՆ.—Իշխան Ցինը նամակով դիմումն է արել ամերիկեան դեսպանին, և դրա մէջ մերժում է Մանջուրիայի քաղաքները արտասահմանցիների առաջ բանալու միջնորդութիւնը, ցոյց տալով նախ Չինաստանի համար անկարելի լինելը ռուսական գօրքերի գրաւած քաղաքների բանալը, իսկ երկրորդ՝ այդպիսի մի կարգադրութիւնից դիւրութեամբ բարդութիւններ առաջ գալը։

ՀՌՈՄ. —Վեզուի արտաւիժումը չաւնակում է։ Լաւային տնտեսը հոսում է վէպի Պոմպէյ։

«Tribuna»-ի հաղորդածի համաձայն, աչքի առաջ ունենալով տագնապական ինչ-ինչ մտածումներ, նմանապէս և հանրային կարգը պահպանելու նպատակով, պապի մարմինը այն ձևով է ի հանգէս դրուած, որ ամբողջ մարմինը գանուում է վանդակապատից ներս և հնարաւորութիւն չկայ ոտքերը համբուրելու։

ԼՈՆԴՈՆ.—Լորդ քաղաքապետը իւր կնոջ հետ միասին ընդունեց ֆրանսիական պատգամաւորների միջնորդ դատաւոր կողմնակից եզոզ խմբի անդամներին։ Լորդ քաղաքապետը նրանց աւ. չատրութիւնը հրաւիրեց Ֆրանսիայի ու Անգլիայի միջև գոյութիւն ունեցող բարեկամականյարաբերութեան վրայ։

ԲԵԼՈՍՏՈԿ.—«Бѣлостокъ. Вѣстникъ»-ը հաղորդում է, որ քիմիագէտ Ֆրանկը Բելոստոկում գտել է քարածուխի հանքեր։ Հետազոտութիւնները շարունակուում են։

Խմբագիր հրատարակիչ՝

ՍՊԱՆԴԱՐ ՍՊԱՆԴԱՐԵԱՆ

ՊԵՏԵՐԲՈՒՐԳԻ ԲՈՐՍԱՆ

Պետերբուրգ 8 յուլիսի

Վեքսելի կուրսը երեք ամսով.	
Լոնդոնի վրայ . համար	93,75
Բերլինի » 100 մարկի	
Պարիզի » 100 ֆրանկի »	37,32½
Վեքսելի կուրսը չէկերով	
Լոնդոնի վրայ.	94,40
Բերլինի »	46,30
Պարիզի »	37,60
Բորսային դրսկոնտը	5—6½%
4% պետական ռենտը.	98¾
4% պետական փոխառութ. . . .	100¾
4½% ներքին փոխ. 1893 թ. . .	—
4% գրաւաթղ. պետ. արն.	105⅛
կալ. քանկի	95
5% ներք. լաղ. փոխ. 1864 թ.	446½
5% ներք. լաղ. փոխ. 1866	339½
5% լաղ. զր. պետ. արն. կալ. բանկի	286
5% օր» Թ.-ֆ. քաղ. վարկ. ընկ.	96
5% » » » » »	—
5% Թիֆլ. կալ. բանկի	92½
5% » » » » .	382
5% » Քութայիսի կալ.	101
6% » » »	
6½ » Բագուի »	36
Ակցիաներ Բագուի նաֆթ. ընկ.	—
» Կասպիան »	3325
» Մանթաշեան և ընկ.	190
Փայեր եղբ. Նոբել »	5930/2
Ակցիաներ » » «	460

ՅԱՅՏԱՐԱՐՈՒԹԻՒՆՆԵՐ

ՆՈՐՈՒԹԻՒՆ
քրտինքը եւ նրա հոտը ծծում է կնշանակէ ոչընչացնում է

չուտով և հիմնովին ոտներից, ձեռներից, կռան տակից, այտուցի մասից, պահպանում է հագուստը, ոտնամաններն փչանալուց, ոտներն ճպուելուց և գովացնում է կերպասից ոտնցող և անպէտ ան անվնաս

ԴՆԴ. ԿՈՎԱԼՍԿՈՒ
«ՍՈՒԴՈՐԻՆ»
դնդը թիթեղեայ արկղիկներ մէջ, որոնց երեսին մաղ կայ

դնդը դանելու համար մարմնի վրայ գուլպաների և ձեռնոցների մէջ։ Դինը 30, 50 և 90 կ., 2 արկղիկը (30 և 50 կ.) ուղարկուում է առանց կանխավճարի վերադիր 1 ր. վճարով։ Դլխաւոր պահեստը Ապ. Կովալսկու դեղատան մէջ, Վարշաւում, Դրանիչնայա 10. խնդրում ենք պահանջելդէպ դեղատներում և դեղատնային և պարֆիւմերի մագազիններում։ «Սո դորինի» կերազանց ներգործման և անվնասակարութեան համար ֆիրման երաշխաւորում է։

M. 22429. 12—5

(Capsules au Matico)

ԴՐԻՄՈ ԵՒ ԸՆԴ. ԴԵՂԱԴՈՐԾՆԵՐԻ

Թոյլ է արուած Ռուսիայում։

Աչքոսլեխամբ զբաղ է ածելուում հանորէի բժշկութեան ժամանակ, երբէք չյոգնելով ուժամքը, ինչպէս այդ լինում է, երբ գործ է ածւում Կոպայլաղամը հեղուկ ձևով։

Պարիզ, 8, Rue Vivienne և դլուաւոր դեղատներում։

(M.) № 204995 24—24

ՓԵՐՍԱՑԻ ՓՈՄԱԴԷ

փոքր քանակութիւններով

ԱՒՐԵՆ ՀԱՍԱՐԵԼՈՒԹԻՒՆ ԵՒ ՏԱՐԱԾՈՒՄ

ախտածին սուրճի բաց է անում, ոյժերն սուրճի բարերար ազդեցութեան տակ են գալիս։ Գնել բոլոր դեղատներում և դեղանոցներում։ Գլխաւոր պահեստ՝ Ֆաշանջեցէք անպատճառ «Ֆ. Փ.» դեղամիջոցը։ Թոյլ արտօնեալ կարծիքներ են յայտնել բժիշկներ նեպատակաւոր և փորձառու

M 4247912 82—2

ԱՒԵՏՐԱԿԱՆ ԿՈՒՐՍԵՐ

ԵՐԿՈՒ ՍԵՌԻ ԱՆՁԱՆՑ ՀԱՄԱՐ

(Тифлисъ, Сололаки, Лермонтовская ул. № 9)

Աւետրական կուրսերի նպատակն է մասնագիտական առևտրական կրթութիւն տալ երկու սեռի անձանց և պատրաստել գործնական ճանապարհով հմուտ հաշուապահներ։ Աւարտողներին տրուում են առևտրական տեղեկագրեր։

Աւանդների առարկաները սրանք են. 1) Առևտրական տնտեսութիւն, 2) Առևտրական Թուաբանութիւն 3) Հաշուապահութիւն (պարզ, կրկնակի և բանկային), 4) Թուաբանութիւն համրիչի վրայ 5) Առևտրական իրաւաբանութիւն, 6) Առևտրական և մուրհակի կանոնագրութիւն և 7) Դեղագրութիւն (վատ ձեռքի почеркъ—ուղղելը)։

Ուսումն սկսուելու է սեպտեմբերի 15-ից։ Ընդունելութիւնները սեպտեմբերի 1-ից, ամենայն օր, առաւօտեան 10-ից մինչև 12-ը և երեկոյեան 4-ից մինչև 8 ժամը, կուրսերը հիմնողի բնակարանում. Սոլոլակում, Ալէքսանդրը Փրիլուկովի տանը № 9, Լերմոնտովսկայա փողոցում։ Ծրագիրն ու կանոնները կարելի է ստանալ **ԶՐԻԱՊԷՍ** կուրսեր հիմնողի տանը։ Օտարաքաղաքացիք դիմում են՝ Въ Тифлисъ С. П. Мануэльяну.

Ըրի ուսուցման ցանկացողներին գրող մեքենայի վրայ, Պարագ (188) *մունքները կուրսերում լինում են ամեն օր։* 25—7

ԹԻՓԼԻՍԻ ՔԱՂԱՔԱՑԻՆ ՎԱՐՉՈՒԹԻՒՆԸ

սրանով յայտարարում է, որ սոյն 1903 թ. օգոստոսի 1-ին, օրուայ ժամը 12-ին, իւր ատեանում աճուրդ է նշանակած կապալով տալու մինչև 400 քառ. սաժէն 4-նոց փայտի մատակարարումը մի տարի ժամանակով քաղաքային հաստատութիւնների, Թիֆլիսի տեղական զօրքի և Թիֆլիսի կոմենդանատեան վարչութեան համար։

Փայտի մատակարարման կապալը յանձն առնել ցանկացողները պայմանները կարող են տեղեկանալ քաղաքային վարչութեան 1 բաժանմունքի գիւանատանն ամեն օր մինչև ցերեկուայ ժամը 2-ը, բացի կիրակի և տօն օրերից։ 3—3
(207)

Սոյն դեղը վաճառելու թոյլ է տրուած Վարշաւի բժշկական վարչութեան կողմից առևտրիընդ հանուր հիմունքներով։

ԵՍ ԱՆ ՆԱ ՀԻԼԼԵԳԱ

անեցրել եմ իմ անսովոր երկայն (185 սանտիմեար երկայնութեամբ) *մազերը, որոնք յիշեցնում են նոբելեյի մազերը,—չնորհիւ իմ հնարած առանձին եղանկիլքի 14 տեսակ գործածութեան։ Այս օծանելիքը ճանաչուած է իբրև մազերը թափուելու դէմ լաւ միջոց, որը միևնոյն ժամանակ նպաստում է մազերի աճմանը և նրանց արմատները պնդամատուն. այս օծանելիքի շնորհիւ տղամարդու մանուքը խիտ առողջ կերպով աճում է, նմանապէս (մինչև անգամ կարճատև գործածութիւնից յետոյ) գլխի և մորուքի մազերը բնական փայլ են ստանում. ընդամէնն օծանելիքը մազերը պահպանում է վաղաժամ սպիտակելուց ծեր հասակում։*

ՄԻ ԲԱՆԿԱՑԻ ԳԻՆԸ

3, 5 եւ 8 rուբլի

Հասանելիք փողը ստացուած ժամանակ ուղարկում է պոստով ամեն օր աշխարհիս ամեն կողմերը ուղղակի գործարանից. ուր և պիտի ուզուտն բոլոր ապսպրանքները։

ANNA CSILLAG
Wien I
82) Graben 14 32—13

ՓԻՆԱՆՍՆԵՐԻ ՄԻՆԻՍՏՐՈՒԹԻՒՆԻՑ ՀԱՍՏԱՏՈՒԱԾ

ԱՒԵՏՐԱԿԱՆ ԿՈՒՐՍԵՐ

ԵՐԿՈՒ ՍԵՌԻ ԱՆՁԱՆՑ ՀԱՄԱՐ

(Баку, Прачешная, домъ Теръ Ованесова)

Կուրսերի նպատակն է տալ ունկնդիրներին ժամանագիտական-առևտրական կրթութիւն եւ պատրաստել հմուտ հաշուապահներ։ Աւարտողները ստանում են առևտրատներ։

Կուրսերում աւանդւում են՝ 1) Առևտրական թուաբանութիւն և թուաբանութիւն համրիչի վրայ 2) Հաշուապահութիւն արդիւնաբերական գործարանական առևտրական և բանկային 3) Առևտրական իրաւակցութիւն 4) Առևտրական տնտեսութիւն 5) Առևտրական և մուրհակային օրէնքներ. 6) դեղագրութիւն և արտագրութիւն (ուղղումն ձեռագրի). ուսուցումն ըրով մերենայի վրայ։

Ուսումն սկսուելու է սեպտեմբերի 20-ից։ Ընդունելութիւնը սեպտեմբերի 1-ից ամենայն օր կուրսերում առաւօտեան ժամը 9-ից մինչև 12-ը և երեկոյեան 5-ից մինչև 7 ժամը։

Կուրսերի կանոնագրութիւնը (уставъ) *և մանրամասն ծրագիրը* (программа) *—տրուում և ուղարկում են ձրիաբար։ Օտարաքաղաքացիները դիմում են* Баку, Учредителю коммерческихъ курсовъ А. И. Теръ-Каспарову (208) 30—1

Дозволено ценз. 10-го Іюля, 1903 г. Տպարան Վերէիչև և Կամենմախեր Типографія Вереичевъ и Каменмахеръ Михайл. пр. телеф. № 852